

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/75/2025
Identifikačné číslo spisu: 2319205713
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:2319205713.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členov senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a JUDr. Branislava Kráľa, v spore žalobcov 1/ G. C., narodeného XX. V. XXXX, P. L. E. XXX, 2/ H. C., narodenej XX. I. XXXX, P. L. E. XXX, 3/ W. Y., narodenej XX. S. XXXX, P. L. E. XXX, 4/ D. C., narodenej XX. I. XXXX, J. P. L. E. XXX, všetci zastúpení JUDr. Andrej Gara, advokát, Bratislava, Štefánikova 14, proti žalovanému Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpenému AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., Martin, P.O. Hviezdoslava 10625/23B, IČO: 36 865 036, o určenie neexistencie záložného práva, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 18Csp/259/2019, o dovolaní žalobcov 1/ až 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. mája 2024, sp. zn. 10CoCsp/15/2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcov z a m i e t a .

II. Žalovanému priznáva náhradu trov konania proti žalobcom v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (súd prvej inštancie) rozsudkom č. k. 8Csp/259/2019-765 z 19. septembra 2022 žalobu zamietol (I. výrok); žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (II. výrok).

1.1. Po právnej stránke aplikoval § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 103, § 112, § 151a, § 151b ods. 2, § 151j ods. 1 a 2, § 151l ods. 1 a 4, § 853 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Občiansky zákonník“), § 12 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“), § 6, § 7, § 10 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, s poukazom na procesné ustanovenia § 137, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) a po vecnej stránke konštatoval, že žalobcovia sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 21.10.2020 v znení jej upresnenia zo dňa 17.12.2021 domáhali určenia, že záložné právo zriadené na zabezpečenie pohľadávky

zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.10.2009 uzavretej medzi žalobcami 1., 2. a žalovaným na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti a mandátnej zmluvy uzavretej dňa 22.10.2009, zapísané v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálny odbor pre k. ú. P. L. E. dňa 19.11.2009 na základe rozhodnutia č. V-1562/09, predmetom ktorého je nehnuteľnosť zapísaná na liste vlastníctva č. 1828 vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálny odbor pre k. ú. P. L. E. ako: byt č. 1 nachádzajúceho sa na prízemí rodinného domu bytového domu so súp. č. XXX vo vchode č. X v P. L. E., pričom bytový dom so súp. č. XXX je postavený na pozemku parcela reg. „C“ s parc. č. XXX/XX spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach, spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve vo veľkosti 8330/21011 prislúchajúci k bytu; byt č. X nachádzajúceho sa na X. poschodí rodinného domu bytového domu so súp. č. 433 vo vchode č. 2 v Trnovci nad Váhom, pričom bytový dom so súp. č. XXX I.e postavený na pozemku parcela reg. „C“ parc. č. XXX/XX spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach, spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve vo veľkosti XXXXX/XXXXX prislúchajúci k bytu č. X a na liste vlastníctva č. XXX vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálny odbor pre k. ú. P. L. E. dňa 19.11.2009 na základe rozhodnutia č. V-1562/09, predmetom ktorého je nehnuteľnosť zapísaná na liste vlastníctva č. XXX vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálny odbor pre k. ú. P. L. E. ako: pozemok parcela registra „C“ parc. č. XXX/X o výmere 218 m², druh pozemku záhrada a pozemku parcela registra „C“ parc. č. XXX/XX o výmere 652 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria, nie je - neexistuje.

1.2. Z vykonaného dokazovania vyvodil záver, že žalobe nebolo možné vyhovieť. Ďalej sa primárne zaoberal otázkou, či na požadovanom určení (určenie neexistencie záložného práva) má žalobca naliehavý právny záujem. Konštatoval, že záložné právo je právo, ktoré podlieha premlčaniu. Dôvodil, že záložné právo sa premlčuje v trojročnej premlčacej dobe a premlčacia doba začína plynúť keď vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu. Mal za to, že v prípade, ak si záložný veriteľ neuplatnil v premlčacej dobe právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky, t. j. nezačal s výkonom záložného práva a zároveň záložca vzniesol námietku premlčania, záložný veriteľ po vznesení námietky premlčania už nemôže záložné právo vykonať, nemôže sa domôcť úspešne speňazenia zálohu a dobrovoľné splnenie nároku záložného veriteľa už nie je pojmovovo možné. Napriek tomu, že platí, že po vznesení námietky premlčania právo pretrváva vo forme tzv. naturálnej obligácie, táto nie je vynútiteľná a zároveň z povahy veci, na rozdiel od záväzkovo-právnych vzťahov platí, že k prijatiu premlčaného dlhu v tomto prípade nie je možné dôjsť, keďže dobrovoľné splnenie nároku na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky z výťažku speňazenia zálohu záložcom nie je pojmovovo možné. Vzhľadom k uvedenému mal prvoinštančný súd za to, že podanie žaloby o určenie, že záložné právo neexistuje, resp. nie je, je možné aj z dôvodu premlčania záložného práva (poukaz na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 2185/2009, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/4/2019). Nesúhlasil s námietkou žalovaného, že námietka premlčania môže byť vznesená iba ako obrana žalovaného v spore s veriteľom, keď z § 100 ods.1 Občianskeho zákonníka nevyplýva, že dlžník musí byť iba v postavení žalovaného a veriteľ v postavení žalobcu. V danom prípade považoval súd prvej inštancie za nesporné, že žalovaný vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 4.10.2016, pričom žalobcovia tvrdili, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo z dôvodu nesplnenia povinnosti splácať splátky úveru včas, a to konkrétne splátky splatnej dňa 11.10.2015. Podľa žalobcov 1/ až 4/ tak premlčacia doba uplynula dňa 12.10.2018 a ak by premlčacia doba začala plynúť odo dňa zosplatenia úveru, tak by uplynula najneskôr dňa 5.10.2019. Vzhľadom k tomu, že žalovaný vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 4.10.2016 až týmto dňom vzniklo právo na uspokojenie zaistenej pohľadávky zo zálohu a začala plynúť premlčacia doba záložného práva. Premlčacia doba by tak uplynula dňa 4.10.2019, a keďže žalobcovia 1/ až 4/ uviedli, že listom zo 7.2.2017 im žalovaný oznámil začatie výkonu záložného práva, pričom dražobník žalobcom zaslal výzvu na umožnenie ohodnotenia nehnuteľností, aby došlo k jej sprístupneniu, listom zo dňa 31.3.2017 s termínom plánovanej znaleckej obhliadky na deň 25.4.2017, nemohlo dôjsť k premlčaniu záložného práva, keďže žalovaný preukázateľne začal s výkonom záložného práva už v roku 2017, a to oznámením o začatí výkonu záložného práva. Súd prvej inštancie nesúhlasil s argumentáciou žalobcov 1/ až 4/, že oznámením o začatí výkonu záložného práva nemôže dôjsť k prerušeniu premlčacej doby, pretože veriteľ by mohol dať návrh na dražbu aj po viacerých rokoch, čím by sa neprípustne predlžovalo trvanie záložného práva. A zároveň z podstaty veci nie je v záujme žiadneho veriteľa

nezrealizovať výkon záložného práva na vymożenie svojej zalożenej pohľadávky a zároveň prerušenie premlčacej doby je podmienené riadnym pokračovaním v konaní s výkonom záložného práva. K premlčaniu nemohlo dôjsť ani vtedy, ak by premlčacia doba začala plynúť dňa 11.10.2015, tak ako to tvrdia žalobcovia, keďže žalovaný začal s výkonom záložného práva preukázateľne v roku 2017. Zároveň podľa zákona sa záložné právo nepremlčuje skôr, než zabezpečená pohľadávka, čiže ak podľa žalobcov 1/ až 4/ začala plynúť premlčacia doba aj pre zabezpečenú pohľadávku dňa 11.10.2015, žalovaný začal s výkonom záložného práva už pred uplynutím premlčacej doby pre zabezpečenú pohľadávku. V prípade ak si veriteľ zvolí ako spôsob realizácie výkonu záložného práva predaj zálohu v rámci dobrovoľnej dražby podľa zákona č. 527/2002 Z. z. tak je jasné, že v tomto prípade si tento výkon záložného práva veriteľ neuplatňuje na súde, či inom príslušnom orgáne, a následne nepokračuje v takto začatom konaní u tohto orgánu, aby si tak zabezpečil neplynutie premlčacej lehoty. Súd prvej inštancie mal však za to, že to neznamená, že by pozastavenie plynutia premlčacej lehoty na výkon tohto záložného práva, nebolo možné dosiahnuť. V takomto prípade, je podľa názoru prvoinštančného súdu potrebné § 112 Občianskeho zákonníka vykladať cez analogiu legis vyplývajúcu z § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že veriteľ dosiahne prerušenie plynutia tejto premlčacej lehoty, pokiaľ v tejto lehote uplatní zákonný postup na predaj zálohu v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 527/2002 Z. z., teda začne dobrovoľnú dražbu na predaj zálohu a v tejto aj riadne pokračuje. Následne mal súd prvej inštancie za to, že pokiaľ zákon v § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka dáva možnosť záložnému veriteľovi domáhať sa výkonu záložného práva i inak, ako podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Exekučného poriadku, tak i takéto uplatnenie záložného práva musí mať za dôsledok prerušenie, resp. spočívanie premlčacej lehoty. Tým, že došlo k uplatneniu práva na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky realizáciou záložného práva zo strany žalovaného ako záložného veriteľa a to s poukazom na oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 7.2.2017 došlo podľa okresného súdu k prerušeniu, spočívaniu plynutia premlčacej doby k záložnému právu s poukazom na § 112 Občianskeho zákonníka. Okresný súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/220/2018, podľa ktorého „pokiaľ žalobcovia tvrdia, že uplatnenie si práva u dražobníka nespôsobuje spočívanie premlčacej doby, spochybňuje to celý mechanizmus výkonu záložného práva prostredníctvom platného a účinného zákona o dobrovoľných dražbách. Ak by, ako to tvrdia dovolatelia, bolo nevyhnutné z opatrnosti podávať riadnu žalobu na plnenie, stal by sa celý inštitút zbytočným.“ Zároveň mal okresný súd preukázané, že žalovaný riadne vo výkone záložného práva pokračoval s poukazom na vyjadrenie spoločnosti U9, a. s., ktorá je dražobníkom. Vo vyjadrení dražobná spoločnosť vykonávajúca dražbu na základe zmluvy so žalovaným podrobne rozpisala aké všetky úkony uskutočnila od marca 2017 až do súčasnosti, pričom žalobcovia nenamietali žiadnu skutočnosť uvedenú v predmetnom vyjadrení. Mal za preukázané, že vo výkone záložného práva sa riadne pokračovalo, keď dražobná spoločnosť kontinuálne vykonávala úkony smerujúce k vykonaniu dražby a k výkonu záložného práva hneď po uzatvorení zmluvy so žalovaným, a to od marca 2017 až po súčasnosť. V súvislosti s riadnym pokračovaním vo výkone záložného práva súd prvej inštancie poukázal na konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 18C/44/2017 ako aj na predmetné konanie, počas ktorých žalobcovia podali niekoľko návrhov na vydanie neodkladných opatrení, z ktorých niektoré boli vydané, a teda žalovaný nemohol vykonávať úkony smerujúce k výkonu záložného práva. Taktiež okresný súd uzavrel, že nemôže byť pripísané na vrub žalovaného to, že nevykonával úkony smerujúce k výkonu záložného práva, pokiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté o návrhoch žalobcov na vydanie neodkladných opatrení. Zároveň v roku 2020 a 2021 nemohol žalovaný uskutočňovať úkony smerujúce k výkonu záložného práva, a to od 27.3.2020 do 31.5.2020, od 19.1.2021 do 28.2.2021, a to na základe zákona č. 62/2020 Z. z. Do úvahy je potrebné vziať i to, že cena predmetu dražby, ak ide o nehnuteľnosť musí byť určená znaleckým posudkom, ktorý nesmie byť v deň konania dražby starší ako šesť mesiacov, čo takisto sťažilo postup dražobníka pri výkone dražby, v súvislosti s čím súd prvej inštancie poukázal na vyjadrenie spoločnosti U9, a. s. (dražobníka). Na základe uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že k premlčaniu záložného práva nedošlo, a preto žalobu zamietol. Pre úplnosť ďalej uviedol, že mal za to, že žaloba ako bola podaná žalobcami 1/ až 4/ nebránila v tom, aby súd pokračoval v konaní, keďže zo žaloby bolo zrejmé, čoho sa žalobcovia domáhali, akej veci sa týka, obsahovala žalobný návrh, z ktorého vzhľadom na obsah žaloby ako aj predložené dôkazy bolo zrozumiteľné čoho sa žalobcovia 1/až 4/ domáhajú. Konštatoval, že žalobcovia 1/ až 4/ následne dňa 17.12.2021 upresnili petiu a na pojednávaní odstránili zrejmú nesprávnosť v označení zmluvných strán, ktoré uzatvorili zmluvu o zriadení záložného práva a označenie podlažia, na ktorom sa nachádza

byť č. 1. Uvedené upresnenie nepovažoval okresný súd za zmenu návrhu, keďže žalobcovia 1/ až 4/ počas celého konania žalovali určenie neexistencie záložného práva, preto nerozhodoval o zmene petitu. Nestotožnil sa s tým, že by námietka premlčania vznesená žalobcami 1/ až 4/ nebola dostatočne určitá, keď z obsahu žaloby jasne vyplýva identifikácia záložného práva ako aj zálohu. Zároveň žaloba obsahuje jasný odkaz tak na zmluvu o zriadení záložného práva ako aj úverovú zmluvu. Aktívnu vecnú legitimáciu žalobcov 1/ až 4/ mal súd prvej inštancie preukázanú listami vlastníctva č. XXXX a č. XXX, z ktorých vyplýva kto predmetné nehnuteľnosti vlastní a kto je právnym nástupcom p. I. R. a W. R. (záložcov), ktorí zomreli a zmluvou o zriadení záložného práva, z ktorej vyplýva aké nehnuteľnosti boli založené, kto uzatvoril záložnú zmluvu. Čo sa týka označenia žalobkyne 2/ z Regob-u vyplýva, že správne označenie mena a priezviska osoby s rodným číslom, ktoré je uvedené aj na zmluve o zriadení záložného práva ako aj na úverovej zmluve je H. C. a táto má za manžela žalobcu 1/, ktorý je uvedený tak na zmluve o zriadení záložného práva a úverovej zmluve ako aj na LV č. XXXX spolu s W. C.. Je teda nepochybné, že žalobkyňa 2/ p. H. C. je osobou uvedenou v LV č. XXXX a XXX ako aj osobou uvedenou v zmluve o zriadení záložného práva a v zmluve o úvere, kde je uvedená ako W. C.. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej „odvolací súd“) rozsudkom z 22. mája 2024 sp. zn.

10CoCsp/15/2023 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému voči žalobcom 1/ až 4/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že prebral skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, vo veci bolo vykonané dokazovanie v potrebnom rozsahu a vec správne právne posúdil, preto odkázal na presvedčivé a správne odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

2.2. V spojitosti s odvolacím dôvodom § 365 ods. 1 písm. h) CSP poukázal na judikát R

71/2018, § 131 CSP a význam § 137 CSP, taktiež uviedol rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo/31/2011, ktoré sa zaoberalo procesným predpokladom úspešnosti žaloby na určenie naliehavého právneho záujmu. V danej veci poukázal tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo/64/2020 (odsek 16), a zároveň na rozhodnutie sp. zn. 1Cdo/249/2021 (odsek 33), pričom z uvedeného uznesenia citoval body 30. a 31. odôvodnenia. Uviedol aj rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/169/2021. Konštatoval, že v súdenom spore sa žalobcovia 1/ až 4/ domáhali určenia, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že na požadovanom určení je naliehavý právny záujem (odsek 35 odôvodnenia napadnutého rozsudku), a aj podľa odvolacieho súdu v danej veci niet iného právneho nástroja, ktorý by žalobcovia mohli použiť na „výmaz/zbavenie“ sa záložného práva. Následne poukázal na uhradzovaciu funkciu a § 151 ods. 1 a ods. 4; § 151md ods. 1; § 100 ods. 1 a 2, § 101 Občianskeho zákonníka.

2.3. Keďže žalobcovia 1/ až 4/ vzniesli námietku premlčania záložného práva, ktoré

bolo zriadené za účelom zabezpečenia pohľadávky zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0203135036 zo dňa 22.10.2009 záložnou zmluvou zo dňa 22.10.2009, súd prvej inštancie sa v konaní dôvodne zaoberal posúdením vznesenej námietky premlčania. Odvolací súd poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 1MCdo/8/2008 (R 31/2010), z ktorého záveru vyplýva, že vzniesť námietku premlčania možno aj v určovacom spore ako aj na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 250/2011, z ktorého vyplýva právny názor týkajúci sa možnosti vzniesť námietku premlčania záložcom po uplynutí premlčacej doby zabezpečenej záložným právom. Vznesením námietky premlčania a dovolaním sa premlčania záložného práva zo strany žalobcov 1/ až 4/, stráca žalovaný ako záložný veriteľ možnosť domáhať sa uspokojenia zo zálohu, pretože jeho záložné právo je premlčané. Záložné právo po vznesení námietky premlčania (dovolaní sa premlčania) zostáva v podobe naturálnej obligácie, jeho ďalšia existencia nemá žiaden zmysel, pretože je nerealizovateľné a možno sa úspešne domáhať určenia, že záložné právo k zálohu neexistuje, a na základe takéhoto rozhodnutia súdu je potom možné dosiahnuť výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností aj proti vôli záložného veriteľa. K danému záveru dospel aj Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku zo dňa 21.12.2010 vo veci sp. zn. 21Cdo/2185/2009, v ktorom uviedol, že ak sa záložca dôvodne dovolal premlčania záložného práva, je nepochybné, že záložný veriteľ sa už nemôže domôcť predaja alebo iného speňaženia zálohu a teda ani uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku zo speňaženia zálohu a že záložné právo nemôže naďalej (ani v budúcnosti) byť spôsobilým

právnym prostriedkom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Záložné právo v podobe naturálnej obligácie, ktoré je nevykonateľné z dôvodu vznesenia námietky premlčania a dovolania sa premlčania, teda nemá zmysel a nemôže slúžiť potrebám praktického života, preto je potrebné určiť, že záložné právo neexistuje, keďže je nevykonateľné.

2.4. V spojitosti s premlčaním záložného práva poukázal na to, že námietku premlčania záložného práva môže vzniesť iba záložca a po prvýkrát tak môže úspešne urobiť až v momente, keď uplynula aj premlčacia doba zabezpečovanej pohľadávky a nielen trojročná premlčacia doba pre premlčanie práva záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu. Premlčacia doba potom v danej veci začína plynúť od momentu, kedy sa mohlo záložné právo vykonať po prvý raz. V zmysle čl. IV zmluvy o záložnom práve (zo dňa 22.10.2009) sa zmluvné strany dohodli, že ak nebude pohľadávka veriteľa riadne a včas splácaná, je záložný veriteľ oprávnený začať výkon záložného práva, v rámci ktorého uspokojí svoju pohľadávku z výťažku predaja zálohu, a to spôsobom dohodnutým vo všeobecných obchodných podmienkach (VOP). Listom zo dňa 7.2.2017 žalovaný oznámil žalobcom začatie výkonu záložného práva podľa § 1511 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu nesplácania úveru, ktorého doručenie žalobcom nie je sporné s poukazom na obsah žaloby žalobcov (zo dňa 20.12.2019), v ktorej túto skutočnosť potvrdili (čl. 14). S poukazom na vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie nie je sporné ani, že Oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 7.2.2017 bolo oznámené príslušnému katastrálnemu úradu na základe čoho došlo aj k zápisu poznámky P 29/2017 na list vlastníctva č. 1828 a 665, ani že v marci 2017 dražobník akceptoval návrh žalovaného na vykonanie dražby a uzavrel s ním zmluvu a začal vykonávať úkony dražobného konania (list U9, a. s. na čl. 465). následne poukázal na § 112 Občianskeho zákonníka.

2.5. Odvolací súd uviedol, že dražobník je teda subjekt, ktorému zákon zveruje oprávnenie zrealizovať právo záložného veriteľa na výkon záložného práva, ktorým je zabezpečená pohľadávka záložného veriteľa, preto ho možno považovať za iný príslušný orgán v zmysle § 112 OZ. V nadväznosti na uvedené potom začatie dražobného konania spôsobuje, že premlčacia doba vo vzťahu k záložnému právu neplynie (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/64/2020 - R 27/2023). Odvolací súd poukázal na odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/41/2021. Stotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že tým, že došlo k uplatneniu práva na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky realizáciou záložného práva zo strany žalovaného ako záložného veriteľa, a to s poukazom na oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 7.2.2017, došlo k prerušeniu (spočívaniu) plynutia premlčacej doby výkonu záložného práva v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na uvedené začatie dražobného konania spôsobuje, že premlčacia doba vo vzťahu k záložnému právu neplynie (spočíva). Záložné práva v predmetnej veci nie je premlčané, nakoľko splatnosť celého úveru nastala dňa 4.10.2016, keď žalovaný vyhlásil splatnosť úveru jednorázovo. Premlčaniu podlieha záložné právo v trojročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, keď vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu t. j. najskôr dňom 5.10.2016, preto podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný mohol uplatniť svoje právo uspokojiť sa zo zálohu prvýkrát dňa 5.10.2016 (na rozdiel od záveru okresného súdu) a premlčacia doba uplynula dňa 5.10.2019, pričom dražobné konanie začalo jednoznačne v marci 2017, keď žalovaný nesporne uskutočnil úkony smerujúce k výkonu záložného práva riadne a včas, pričom žalobcom bolo nesporne doručené oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 7.2.2017, a následne v marci 2017 s dražobníkom uzavrel zmluvu o výkone dražby. Teda uplatnením práva sa podľa § 112 Občianskeho zákonníka plynutie premlčacej doby prerušilo (teda premlčacia doba neplynula). S ohľadom na uvedené námietka žalobcov 1/ až 4/ o nesprávnom právnom posúdení súdom prvej inštancie aplikáciou § 112 Občianskeho zákonníka nemôže obstáť a odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou, že podanie návrhu na vykonanie dražby dražobníkovi nemá vplyv na prerušenie, spočívanie plynutia premlčacej doby

2.6. K odvolacej námietke žalobcov 1/ až 4/, že sa súd prvej inštancie v odôvodnení žiadnym spôsobom nevysporiadal s určením okamihu začatia plynutia premlčacej lehoty, kedy táto lehota uplynula, keď v konaní žalobcovia uviedli, že pri určení okamihu začatia plynutia premlčacej lehoty by sa malo vychádzať z § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, to znamená, že k zosplateniu úveru - k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo z dôvodu nesplnenia povinnosti splácať splátky

úveru včas, a to konkrétne splátky splatnej dňa 11.10.2015. Preto premlčacia lehota začala plynúť dňa 12.10.2015 a uplynula dňa 12.10.2018. Uvedenú námietku uviedol aj okresný súd v odseku 2.5 odôvodnenia napadnutého rozsudku a vysporiadal sa s ňou v odseku 39 odôvodnenia napadnutého rozsudku tak, že k premlčaniu nemohlo dôjsť ani vtedy ako by premlčacia doba začala plynúť dňa 11.10.2015, keďže žalovaný začal s výkonom záložného práva preukázateľne v roku 2017, s čím sa odvolací súd stotožnil, avšak na rozdiel od okresného súdu má za to, že premlčacia doba by začala plynúť 12.10.2015 (uplynula by dňa 12.10.2018), avšak výkon záložného práva začal pred uplynutím premlčacej doby zabezpečenej pohľadávky.

2.7. K odvolacej námietke žalobcov 1/ až 4/ v súvislosti s absenciou odôvodnenia okamihu prerušenia (spočívania) plynutia premlčacej lehoty, ako ani jej uplynutím, odvolací súd uviedol, že iba ak uplatní veriteľ právo na príslušnom orgáne v čase stanovenom právnym predpisom (v premlčacej dobe) dlžník nemôže úspešne voči nemu namietat' premlčanie práva. V dôsledku uplatnenia práv premlčacia doba neplynie, a to po celú dobu, po ktorú konanie trvá. Po celú dobu trvania konania sa premlčanie neskončí za predpokladu, že veriteľ v začatom konaní riadne pokračuje (§ 112 Občianskeho zákonníka). Občiansky zákonník v ustanovení § 112 Občianskeho zákonníka upravuje zastavenie (spočívanie) premlčania iba v tom prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, je treba považovať len taký úkon oprávneného, ktorý smeruje k tomu, aby bolo rozhodnuté o existencii daného práva. V konaní riadne pokračuje účastník vtedy, ak nebráni svojimi procesnými úkonmi jeho náležitému priebehu tak, aby toto konanie mohlo skončiť meritórnym rozhodnutím. Platí, že premlčacia doba spočíva po celú dobu súdneho alebo obdobného konania za predpokladu, že oprávnený v začatom súdnom alebo inom konaní riadne pokračuje. Riadne pokračuje v konaní ten, „kto nebráni svojimi procesnými úkonmi jeho náležitému priebehu tak, aby toto konanie mohlo skončiť meritórnym rozhodnutím“ (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej socialistickej republiky sp. zn. Cpj 35/78 zo dňa 24.10.1979, R 22/1979).

2.8. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku (odsek 42 a 43) vyplynulo, že súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný riadne vo výkone záložného práva pokračoval a to s poukazom na vyjadrenie dražobníka zo dňa 29.4.2022 (spoločnosť U9, a. s.) na čl. 465, ktorý uvádzal kontinuálne úkony dražobného konania po uzavretí zmluvy o výkone dražby so žalovaným od marca 2017 až po súčasnosť, pričom tiež uviedol aj rozhodnutia súdov, ktoré mu neumožnili vykonávať úkony smerujúce k výkone záložného práva, čím mal preukázané riadne pokračovanie vo výkone záložného práva, keď ani žalobcovia 1/ až 4/ nenamietali žiadnu skutočnosť z vyjadrenia dražobníka. Dražobník od marca 2017 do 15.5.2017 vykonával dražobné úkony, následne s poukazom na konanie vedené na okresnom súde sp. zn. 18C/44/2017, na ktoré poukázal aj okresný súd v odseku 43 odôvodnenia napadnutého rozsudku, nevykonával dražobné úkony, keď uznesením okresného súdu č. k.18C/44/2017-46 zo dňa 15.5.2017 bolo nariadené neodkladné opatrenie (ktorým sa žalovanému a dražobníkovi uložila povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva a žalobcom 1/ až 4/ povinnosť podať žalobu vo veci samej). Proti uvedenému uzneseniu bolo podané odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 26Co/19/2017-88 z 11.9.2017 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Následne okresný súd rozhodol po doplnení návrhu a rozšírení petitu návrhu (zo dňa 5.3.2018) uznesením č. k. 18C/44/2017-224 zo dňa 23.4.2018, ktorým návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 20.4.2017 (spolu s doplnením návrhu a rozšírením petitu zo dňa 5.3.2018) zamietol. Proti druhému uvedenému uzneseniu okresného súdu o neodkladnom opatrení bolo podané odvolanie, ktoré Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 26Co/13/2019-304 zo dňa 19.2.2019 odmietol (nadobudlo právoplatnosť dňa 13.5.2019). Následne dražobník pokračoval v dražobných úkonoch, keď dňa 8.11.2019 zaslal výzvu na umožnenie vykonania ohodnotenia nehnuteľnosti na deň 29.11.2019, avšak neúspešne, obhliadka sa uskutočnila dňa 9.12.2019, bol vyhotovený znalecký posudok č. 4/2020, ktorý bol zaslaný záložcom. Okresný súd ďalej správne poukázal na to, že v súvislosti so zákonom č. 62/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (§ 6, § 7) žalovaný nemohol uskutočniť úkony smerujúce k výkone záložného práva od 27.3.2020 do 31.5.2020, od 19.1.2021 do 28.2.2021. Dňa 6.7.2020 zaslal dražobník záložcom výzvu na umožnenie ohodnotenia nehnuteľnosti s termínom

znaleckej obhliadky stanovnej na deň 28.7.2020, keďže znalecký posudok č. 4/2020 bol už starší ako 6 mesiacov. Následne bol vyhotovený znalecký posudok č. 95/2020, ktorý bol zaslaný záložcom, voči ktorému podala H. C. dňa 23.11.2020 námietky, preto dražobník zaslaný dňa 25.11.2020 záložcom výzvu na umožnenie ohodnotenia nehnuteľnosti s termínom znaleckej obhliadky 17.12.2020, ktorá sa neuskutočnila z dôvodu, že H. C. listom zo dňa 9.12.2020, že nesúhlasí s ohliadkou a následne listom zo dňa 14.12.2020, že je v karanténe. Preto dražobník dňa 15.12.2020 zaslaný záložcom výzvu na umožnenie ohodnotenia nehnuteľnosti s termínom znaleckej obhliadky 11.1.2021, ktorá sa neuskutočnila z dôvodu neprístupnosti nehnuteľnosti záložcami. Doobhliadka nehnuteľnosti bola dňa 1.2.2021 a následne bol vyhotovený znalecký posudok č. 30/2021 zo dňa 9.2.2021, ktorý bol zaslaný záložcom dňa 21.5.2021. Dňa 1.7.2021 bolo podpísané oznámenie o dobrovoľnej dražbe s termínom 6.8.2021. Dňa 3.8.2021 bolo od dražby upustené, keďže okresný súd uznesením č. k. 35Csp/113/2021-38 zo dňa 2.8.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bola žalovanému a dražobníkovi uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 18Csp/259/2019. Na odvolanie bolo uvedené uznesenie súdu prvej inštancie Krajským súdom v Trnave uznesením č. k. 10CoCsp/72/2021-194 zo dňa 3.12.2021 zrušené a vrátené na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktoré bolo dražobníkovi doručené dňa 12.1.2022. Konanie sp. zn. 18Csp/259/2019 o návrhu žalobcov 1/ až 4/ na nariadenie neodkladného opatrenia bolo uznesením okresného súdu č. k. 18Csp/259/2019-392 zo dňa 20.1.2022 (právoplatne) zastavené. Dňa 14.1.2022 zaslaný dražobník záložcom výzvu na umožnenie ohodnotenia nehnuteľnosti s termínom znaleckej obhliadky 10.2.2022, na základe ktorej bol vyhotovený znalecký posudok č. 25/2022, ktorý bol zaslaný záložcom a dňa 16.3.2022 doručila H.E. C. námietky so žiadosťou o vyhotovenie nového znaleckého posudku iným znalcom. Dňa 16.3.2022 zaslaný dražobník záložcom výzvu na umožnenie ohodnotenia nehnuteľnosti s termínom znaleckej obhliadky 8.4.2022, ktorá sa zrealizovala a následne bol vyhotovený kontrolný znalecký posudok zaslaný záložcom. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu, že žalovaný (prostredníctvom dražobníka) riadne pokračoval (od marca 2017) vo výkone záložného práva, pričom obdobie, počas ktorého existovali dôvody, pre ktoré neboli úkony smerujúce k výkonu záložného práva, a to právoplatné rozhodovanie o návrhoch žalobcov na nariadenie neodkladných opatrení, prekážky v zmysle zákona č. 62/2020 Z. z. ako aj skutočnosť, že znalecký posudok na cenu predmetnej nehnuteľnosti nesmel byť v deň konania dražby starší ako šesť mesiacov (§ 12 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov) nemôžu byť v neprospech žalovaného. Teda námietka žalobcov 1/až 4/ označená nie je dôvodná. Pričom z odsekov 42 a 43 odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva záver o tom, čo okresný súd považuje za riadny výkon záložného práva a teda ani námietka žalobcov, že okresný súd uvedené neodôvodnil, neobstojí. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

3. Proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podali dovolania žalobcovia 1/ až 4/ (ďalej aj „dovolatelia“), prípustnosť ktorého vyvodili podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Porušenie práva na spravodlivý proces videli v tom, že odvolací súd sa nevysporiadal so všetkými relevantnými odvolacími dôvodmi, konkrétne v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nevysporiadal s otázkami „Čo znamená riadne pokračovanie v dražobnom konaní; Aké úkony sú úkonmi smerujúcimi k dražbe; Či dražobník robil úkony včas“, preto rozhodnutie odvolacieho súdu považujú za arbitrárne a nepreskúmatel'né. Konštatovali, že všetky tieto otázky je potrebné zodpovedať a až následne sa dá jednoznačne určiť, či v predmetnej veci (ne)došlo k premlčaniu záložného práva. V spojitosti s dovolacím dôvodom § 421 ods. 1 písm. b) CSP zadefinovali právne otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu doposiaľ neboli vyriešené: „1. Čo sa považuje za riadne pokračovanie dražobníka v začatom konaní? 2. Aké úkony dražobníka sa považujú za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby? 3. Aký časový úsek počas ktorého dražobník nerobí žiadne úkony smerujúce k dražbe je akceptovaným úsekom v zmysle trvania spočívania premlčacej doby?“ Následne poukázali na bod 40 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, pričom konštatovali, že súd prvej inštancie ani odvolací súd sa nevysporiadali s tým, čo sa považuje za riadne pokračovanie v začatom konaní. Poukázali na skutočnosť, že odvolací súd len v bode 40 svojho rozsudku v poslednej vete konštatoval, že riadne

pokračuje v konaní ten, kto nebráni svojimi procesnými úkonmi jeho náležitému priebehu tak, aby toto konanie mohlo skončiť meritórnym rozhodnutím. Podľa ich názoru z tohto odôvodnenia však nie je zrejmé, čo sa v dražobnom konaní myslí pod riadnym pokračovaním v konaní. Je zrejmé, že dražobník nikdy svojimi procesnými úkonmi nebude brániť náležitému priebehu tak, aby došlo ku skončeniu dražby predajom. V tomto prípade môže ísť len o nečinnosť dražobníka, t. j. dražobník nerobí žiadne úkony smerujúce k dražbe, t. j. v tomto prípade nerobí žiadne úkony smerujúce k vydraženiu nehnuteľnosti. Súčasne uviedli, že je potrebné presne zadefinovať aké úkony dražobníka sú úkonmi, ktoré smerujú k dražbe. Nie každý úkon je aj skutočne úkonom, ktorého výsledkom je dražba. Poukázali tiež na č 41. rozsudku odvolacieho súdu, keď sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu, že žalovaný riadne pokračoval - od marca 2017 vo výkone záložného práva. Uviedli, že odvolací súd rozpisal jednotlivé úkony, ktoré dražobník od marca 2017 v predmetnej veci vykonal. Na základe toho dospel k záveru, že žalovaný prostredníctvom dražobníka riadne pokračoval vo výkone záložného práva a preto záložné právo premlčané nie je. V rámci úkonov dražobníka boli uskutočnené aj úkony, ktoré nie sú úkonmi smerujúcimi k dražbe napr. komunikácia medzi dražobníkom a záložcom ohľadne výšky pohľadávky nie je komunikáciou smerujúcou k dražbe. Dovolatelia akcentovali, že je nutné zadefinovať časový úsek v akom má dražobník konať - robiť úkony smerujúce k dražbe, aby nedošlo k prerušeniu spočívania premlčacej doby. Ak by sme vychádzali z toho, že dňom podpisu zmluvy medzi dražobnou spoločnosťou a záložným veriteľom dochádza k spočívaniu premlčacej doby na premlčanie záložného práva a zároveň by neboli jasne definované aké úkony sa považujú za úkony smerujúce k dražbe a v akých intervaloch je potrebné jednotlivé úkony robiť, mohlo by dôjsť k neprimeranej dĺžke dražobného konania a nikdy by sa záložné právo nepremľčalo. Namietali že z bodu 41 rozsudku odvolacieho súdu vyplývajú časové úseky, v ktorých dražobník neurobil v predmetnej veci žiadne úkony. Mali za to, že bez riadnej definície aké úkony sa považujú za úkony smerujúce k dražbe, ako aj bez riadnej definície v akých intervaloch je potrebné úkony smerujúce k dražbe vykonávať nie je možné riadne posúdiť, či k premlčaniu záložného práva došlo alebo nie. Dovolatelia žiadali o odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu v zmysle § 444 ods. 1 CSP. Navrhli rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. K dovolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť. Súčasne žiadal náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov je síce procesne prípustné, ale nie je dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne

napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný tak, ako sú obsahovo vymedzené v podanom dovolaní.

11. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

12. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces vo všeobecnosti treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im práva úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/140/2019, 4Cdo/120/2019).

14. V prvom rade treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/41/2017, sp. zn. 3Cdo/214/2017, sp. zn. 8Cdo/5/2017, sp. zn. 8Cdo/73/2017, sp. zn. 9Cdo/213/2021). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti, pričom takúto vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

15. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolatelia namietali nepreskúmateľnosť, arbitrárnosť a zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, kedy podľa názoru dovolateľov sa odvolací súd nevysporiadal so všetkými relevantnými odvolacími dôvodmi, konkrétne v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nevysporiadal s otázkami „Čo znamená riadne pokračovanie v dražobnom konaní; Aké úkony sú úkonmi smerujúcimi k dražbe; Či dražobník robil úkony včas“, preto rozhodnutie odvolacieho súdu považujú za arbitrárne a nepreskúmateľné.

16. Dovolací súd v prvom rade poukazuje na to, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inšancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, vrátane nesprávneho vyhodnotenia niektorého dôkazu. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak v preskúmvanej veci dovolací súd takúto vadu nezistil.

17. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

18. K samotnej nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v danom prípade má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľov, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Dovolatelia preto nemôžu dôvodne a opodstatnene namietat, že im odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnostnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým

odvolací súd dospel nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

19. V kontexte požiadaviek riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd dovolací súd zdôrazňuje, že ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (napr. rozhodnutia vo veciach Ruiz Torija proti Španielsku, Hiro Balani proti Španielsku, Georgiadis proti Grécku, Higgins proti Francúzsku). Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Ani súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

20. Obsah spisu vedeného v preskúmvanej veci v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľov, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za neodôvodnený. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 393 CSP. Ako už bolo uvedené vyššie, za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv žalobcov.

21. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne uviedol, že „žalobcovia mali na žalovanom určení naliehavý právny záujem, ďalej že mali právo v danom konaní vzniesť i námietku premlčania, s tým, že premlčacia doba v danej veci začala plynúť od momentu, kedy sa mohlo záložné právo vykonať po prvý raz, čo bolo dňa 12.10.2015 a táto uplynula dňa 12.10.2018, s tým, že výkon záložného práva začal ešte pred uplynutím premlčacej doby zabezpečenej pohľadávky, a teda záložné právo premlčané nebolo. Odvolací súd poukázal na

čl. IV zmluvy o záložnom práve (zo dňa 22.10.2009, v ktorom sa zmluvné strany dohodli, že ak nebude pohľadávka veriteľa riadne a včas splácaná, je záložný veriteľ oprávnený začať výkon záložného práva, v rámci ktorého uspokojí svoju pohľadávku z výťažku predaja zálohu, a to spôsobom dohodnutým vo všeobecných obchodných podmienkach (VOP). Listom zo dňa 7.2.2017 potom žalovaný oznámil žalobcom začatie výkonu záložného práva podľa § 1511 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu nesplácania úveru, s tým, že toto Oznámenie o začatí výkonu záložného práva bolo oznámené aj príslušnému katastrálnemu úradu, na základe čoho došlo aj k zápisu poznámky P 29/2017 na list vlastníctva č. XXXX a XXX. V marci 2017 dražobník akceptoval návrh žalovaného na vykonanie dražby a uzavrel s ním zmluvu a začal vykonávať úkony dražobného konania. Odvolací súd tiež uviedol, že dražobník je subjekt, ktorému zákon zveruje oprávnenie zrealizovať právo záložného veriteľa, preto ho možno považovať za iný príslušný orgán v zmysle § 112 OZ. V nadväznosti na uvedené potom začatie dražobného konania spôsobilo, že premlčacia doba vo vzťahu k záložnému právu neplynula (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/64/2020 - R 27/2023, sp. zn. 4Cdo/41/2021). Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že tým, že došlo k uplatneniu práva na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky realizáciou záložného práva zo strany žalovaného ako záložného veriteľa, a to s poukazom na oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 7.2.2017, došlo k prerušeniu (spočívaniu) plynutia premlčacej doby výkonu záložného práva v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na uvedené začatie dražobného konania spôsobilo, že premlčacia doba vo vzťahu k záložnému právu neplynula (spočívala). Záložné právo v predmetnej veci nebolo premlčané, nakoľko splatnosť celého úveru nastala dňa 4.10.2016, keď žalovaný vyhlásil splatnosť úveru jednorázovo. Uplatnením práva sa podľa § 112 Občianskeho zákonníka plynutie premlčacej doby prerušilo (teda

premlčacia doba neplynula). Odvolací súd sa nestotožnil s tým, že podanie návrhu na vykonanie dražby dražobníkovi nemalo vplyv na prerušenie, spočívajúce plynutie premlčacej doby. V ďalšom odvolací súd uviedol, že po celú dobu trvania konania sa premlčanie neskončí za predpokladu, že veriteľ v začatom konaní riadne pokračuje (§ 112 Občianskeho zákonníka). Občiansky zákonník v ustanovení § 112 Občianskeho zákonníka upravuje zastavenie (spočívajúce) premlčania iba v tom prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, je treba považovať len taký úkon oprávneného, ktorý smeruje k tomu, aby bolo rozhodnuté o existencii daného práva. V konaní riadne pokračuje účastník vtedy, ak nebráni svojimi procesnými úkonmi jeho náležitému priebehu tak, aby toto konanie mohlo skončiť meritórnym rozhodnutím. Platí, že premlčacia doba spočíva po celú dobu súdneho alebo obdobného konania za predpokladu, že oprávnený v začatom súdnom alebo inom konaní riadne pokračuje. Riadne pokračuje v konaní ten, „kto nebráni svojimi procesnými úkonmi jeho náležitému priebehu tak, aby toto konanie mohlo skončiť meritórnym rozhodnutím“ (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej socialistickej republiky sp. zn. Cpj 35/78 zo dňa 24.10.1979, R 22/1979). V danej veci potom žalovaný riadne vo výkone záložného práva pokračoval, čo mali sudy za preukázané aj vyjadrením dražobníka zo dňa 29.4.2022 (spoločnosť U9, a. s.), ktorý označil kontinuálne úkony dražobného konania po uzavretí zmluvy o výkone dražby so žalovaným od marca 2017 až po súčasnosť, s tým, že tiež uviedol aj rozhodnutia súdov, ktoré mu neumožnili vykonávať úkony smerujúce k výkonu záložného práva. Dražobník od marca 2017 do 15.5.2017 vykonával dražobné úkony, následne ďalšie už vykonávať nemohol, nakoľko mu bola uznesením (neodkladným opatrením) okresného súdu č. k.18C/44/2017-46 zo dňa 15.5.2017 uložená povinnosť dočasne zdržať sa výkonu záložného práva. Krajský súd v Trnave mu následne uznesením č. k. 26Co/19/2017-88 z 11.9.2017 túto povinnosť zrušil, s tým, že okresný súd v ďalšom návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Následne dražobník pokračoval v ďalších dražobných úkonoch, keď dňa 8.11.2019 zaslal výzvu na umožnenie vykonania ohodnotenia nehnuteľnosti na deň 29.11.2019, avšak neúspešne, obhliadka sa uskutočnila dňa 9.12.2019, bol vyhotovený znalecký posudok č. 4/2020, ktorý bol zaslaný záložcom. V ďalšom v súvislosti so zákonom č. 62/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 žalovaný (ani dražobník) nemohol uskutočňovať úkony smerujúce k výkonu záložného práva od 27.3.2020 do 31.5.2020, od 19.1.2021 do 28.2.2021. Dňa 6.7.2020 zaslal dražobník záložcom výzvu na umožnenie ohodnotenia nehnuteľnosti s termínom znaleckej obhliadky stanovenej na deň 28.7.2020, keďže znalecký posudok č. 4/2020 bol už starší ako 6 mesiacov. Následne bol vyhotovený znalecký posudok č. 95/2020, ktorý bol zaslaný záložcom, voči ktorému podala H. C. dňa 23.11.2020 námietky, preto dražobník zaslal dňa 25.11.2020 záložcom výzvu na umožnenie ohodnotenia nehnuteľnosti s termínom znaleckej obhliadky 17.12.2020, ktorá sa neuskutočnila z dôvodu, že H. C. listom zo dňa 9.12.2020 oznámila, že nesúhlasí s obhliadkou a následne listom zo dňa 14.12.2020 oznámila, že je v karanténe. Preto dražobník dňa 15.12.2020 zaslal záložcom výzvu na umožnenie ohodnotenia nehnuteľnosti s termínom znaleckej obhliadky 11.1.2021, ktorá sa neuskutočnila z dôvodu neprístupnosti nehnuteľnosti záložcami. Doobhliadka nehnuteľnosti bola dňa 1.2.2021 a následne bol vyhotovený znalecký posudok č. 30/2021 zo dňa 9.2.2021, ktorý bol zaslaný záložcom dňa 21.5.2021. Dňa 1.7.2021 bolo podpísané oznámenie o dobrovoľnej dražbe s termínom 6.8.2021. Dňa 3.8.2021 bolo od dražby upustené, keďže okresný súd uznesením č. k. 35Csp/113/2021-38 zo dňa 2.8.2021 opätovne nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bola žalovanému a dražobníkovi uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 18Csp/259/2019. Na odvolanie bolo uvedené uznesenie súdu prvej inštancie Krajským súdom v Trnave uznesením č. k. 10CoCsp/72/2021-194 zo dňa 3.12.2021 zrušené a vrátené na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktoré bolo dražobníkovi doručené dňa 12.1.2022. Konanie sp. zn. 18Csp/259/2019 o návrhu žalobcov 1/ až 4/ na nariadenie neodkladného opatrenia bolo potom uznesením okresného súdu č. k. 18Csp/259/2019-392 zo dňa 20.1.2022 (právoplatne) zastavené. Dňa 14.1.2022 zaslal dražobník záložcom výzvu na umožnenie ohodnotenia nehnuteľnosti s termínom znaleckej obhliadky 10.2.2022, na základe ktorej bol vyhotovený znalecký posudok č. 25/2022, ktorý bol zaslaný záložcom a dňa 16.3.2022 doručila H. C. námietky so žiadosťou o vyhotovenie nového znaleckého posudku iným znalcom. Dňa 16.3.2022 zaslal dražobník záložcom výzvu na umožnenie ohodnotenia nehnuteľnosti s termínom znaleckej obhliadky 8.4.2022, ktorá sa zrealizovala a následne bol vyhotovený kontrolný znalecký posudok zaslaný záložcom. S

ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti sa potom odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu, že žalovaný (prostredníctvom dražobníka) riadne pokračoval (od marca 2017) vo výkone záložného práva, pričom obdobie, počas ktorého existovali dôvody, pre ktoré neboli úkony smerujúce k výkonu záložného práva, a to právoplatné rozhodovanie o návrhoch žalobcov na nariadenie neodkladných opatrení, prekážky v zmysle zákona č. 62/2020 Z. z. ako aj skutočnosť, že znalecký posudok na cenu predmetnej nehnuteľnosti nesmel byť v deň konania dražby starší ako šesť mesiacov (§ 12 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov) nemohlo byť vyhodnotenú v neprospech žalovaného“.

22. Dovolací súd preto dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 a § 393 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj ich všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia odvolacieho súdu v spojení so súdom prvej inštancie je koherentná a ich rozhodnutia sú konzistentné, zvolené premisy aj závery, ku ktorým na ich základe odvolací súd dospel, je prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Odvolací súd jednoznačne dal (presvedčivú) odpoveď na všetky odvolacie otázky dovolateľov ohľadne výkladu toho, čo je potrebné považovať za „riadne pokračovanie v dražobnom konaní“, aké úkony sú úkonmi smerujúcimi k dražbe, ako aj na to, či v danej veci dražobník robil úkony včas. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto smere dostatočné, nakoľko stručne a jasne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia. Za vadu zmätočnosti nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

23. Dovolací súd preto uzatvára, že z odôvodnenia rozhodnutí nižších inštancií je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. Z rozhodnutia odvolacieho súdu jasne vyplýva, na základe akých skutočností dospel k záveru, že záložné právo nebolo v danej veci premlčané, aké úkony bolo potrebné považovať za uplatnenie práva záložným veriteľom, aké postavenie mal dražobník s poukazom na ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka, čo a kedy spôsobilo, že premlčacia doba vo vzťahu k záložnému právu neplynula (spočívala), ako aj to, akými úkonmi veriteľ v začatom konaní riadne pokračoval (a v ktorom období a prečo k vykonávaniu úkonov dražby dochádzať objektívne nemohlo). Vo väzbe na uvedené potom postup odvolacieho súdu vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za neodôvodnený, pričom odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP.

24. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobcovia neopodstatnene namietajú, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces § 420 písm. f) CSP. Na podklade uvedeného dovolací súd uzatvára, že prípustnosť dovolania žalobcov z § 420 písm. f) CSP nevyplývala.

25. Nad rámec uvedeného dovolací súd dodáva, že už len tým, že aj sami žalobcovia vo svojom dovolaní namietali konkrétne právne závery odvolacieho súdu v nastolených otázkach, teda čo a kedy spôsobilo, že premlčacia doba vo vzťahu k záložnému právu neplynula (spočívala), akými úkonmi veriteľ v začatom konaní podľa odvolacieho súdu riadne pokračoval (a v ktorom období a prečo k vykonávaniu úkonov dražby dochádzať objektívne nemohlo), svedčia len o tom, že dovolaním napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľným nie je, a teda, že aj žalobcom bolo z neho dostatočne zrejmé, prečo odvolací súd svojim rozhodnutím potvrdil zamietajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie (v prípade skutočnej nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu by totiž žalobcovia len zťažka oponovali odvolaciemu súdu v jeho údajných nesprávnych právnych záveroch, resp. by tieto pre nepreskúmateľnosť neboli schopní riadne označiť). Samotné právne závery odvolacieho súdu v označených otázkach však

nemožno označiť za svojvoľné, arbitrárne, ale nanajvýš by ich bolo možné označiť za nesprávne, čo by však nezakladalo prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, ale nanajvýš iba jeho prípustnosť podľa § 421 CSP. Ako už bolo uvedené aj vyššie, samotné nesprávne právne závery odvolacieho súdu prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nezakladajú. V danej veci tak odvolací súd procesne nepochybil iba tým, že vec podľa názoru žalobcov nesprávne právne posúdil. Podľa názoru dovolacieho súdu žalobcovia v dovolaní podanom podľa § 420 písm. f) CSP nevytýkajú žiadne nedostatky v procesnom postupe súdov nižších inštancií, ich nesúhlas s právnym posúdením veci odvolacím súdom v označených otázkach, ktoré považujú za nesprávne, nepredstavuje vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (R 54/2012, sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Skutočnosť, že žalobcovia majú odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje nimi tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06), čo sa netýka preskúmvanej veci.

26. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP (R 24/2017). Do úvahy preto neprichádza ani relevantnosť námietky, že odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia žalobcom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizovateľné základné právo strany sporu na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

27. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

28. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29.

apríla 1993; m. m. II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

29. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel teda k záveru, že z procesného postupu súdov nižších inštancií nevyplýva, že by konanie bolo zaťažené vadou zmätočnosti, ktorá by mala mať za následok porušenie procesných práv žalobcov v takej intenzite, že by bolo možné konštatovať porušenie ich práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto prípustnosť a ani dôvodnosť dovolania z tohto dôvodu nebola daná.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

30. Žalobcovia prípustnosť podaného dovolania vyvodzovali aj z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

31. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

32. Žalobcovia v dovolaní definovali 3 otázky, a to „1. Čo sa považuje za riadne pokračovanie dražobníka v začatom konaní? 2. Aké úkony dražobníka sa považujú za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby? 3. Aký časový úsek počas ktorého dražobník nerobí žiadne úkony smerujúce k dražbe je akceptovaným úsekom v zmysle trvania spočívania premlčacej doby?“.

33. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil.

34. So zreteľom na riadne nastolenie právnych otázok spôsobom zodpovedajúcim § 421 ods. 1 písm. b) CSP (a v situácii, na ktorú sa vzťahuje toto ustanovenie), dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcov je v danom prípade procesne prípustné. Následne preto skúmal, či podané dovolanie je dôvodné (či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu skutočne vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v predmetných právnych otázkach).

35. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

36. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

37. Ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo na inom príslušnom orgáne, premlčacia doba počas konania neplynie, a to za predpokladu, že veriteľ v konaní riadne pokračuje. Význam zastavenia premlčania spočíva v tom, že počas riadneho pokračovania v konaní sa premlčacia doba nemôže skončiť. Uplatnením práva s uvedenými dôsledkami nie je jeho uplatnenie len voči dlžníkovi, hoci aj doporučeným listom. Právo je uplatnené včas, t. j. v premlčacej dobe, ak návrh na začatie

konania (žaloba) dôjde súdu najneskôr v posledný deň premlčacej doby. Nestačí teda podať žalobu na pošte v posledný deň tejto lehoty, lebo ide o hmotnoprávnu lehotu, ktorá sa o dobu prepravy na súd alebo iný príslušný orgán nepredlžuje. Ak však posledný deň premlčacej doby pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 122 ods. 3). Uplatnením práva sa rozumie nielen uplatnenie na súde v civilnom konaní, ale aj v trestnom, priestupkovom alebo podobnom konaní. Z hľadiska premlčania má rovnaké právne dôsledky ako uplatnenie práva aj návrh na výkon rozhodnutia, ktorým sa oprávnený domáha výkonu rozhodnutia, ktorým mu bolo priznané právo. Počas konania na súde či inom orgáne premlčacia doba neplynie. Ak bolo uplatnené právo priznané veriteľovi právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného príslušného orgánu, premlčacia doba sa preruší (pretrhne), takže na časť premlčacej doby, ktorá už uplynula, sa neprihliada (táto časť sa stáva právne irelevantnou) a začína plynúť nová desaťročná premlčacia doba (§ 110). Ak však veriteľovi nebolo priznané uplatnené právo, o prípadnom premlčaní daného práva netreba uvažovať, lebo novému prejednávaniu tej istej veci medzi tými istými účastníkmi bráni prekážka právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata). Predpokladom spočívania premlčacej doby je, aby oprávnený (veriteľ) riadne pokračoval v začatom konaní. Účastník v konaní riadne pokračuje, ak svojimi procesnými úkonmi nebráni riadnemu priebehu konania, takže toto konanie sa môže skončiť vydaním rozhodnutia vo veci samej alebo súdnym zmierom (tzv. meritórnym skončením konania). Ak však veriteľ v začatom konaní na súde alebo inom príslušnom orgáne riadne nepokračuje, premlčacia doba sa skončí bez ohľadu na to, že právo už bolo uplatnené (premlčacia doba plynie aj počas konania). V konaní riadne nepokračuje ten účastník, ktorý napríklad zoberie podanú žalobu späť, nepodá návrh na pokračovanie prerušeného konania, neopraví alebo nedoplní podanie a pod. Otázku, v čom možno vidieť riadne pokračovanie v konaní a v čom nie, treba vždy riešiť s prihliadnutím na všetky okolnosti konkrétneho prípadu. V začatom konaní riadne pokračuje (§ 112 OZ) aj ten účastník občianskeho súdneho konania, ktorý súčinnosť so súdom v konaní sám nevyvíja, svojimi úkonmi však nebráni priebehu konania a jeho skončeniu rozhodnutím súdu vo veci (R 12/1977).

37.1. Pokiaľ ide o záložné právo, toto plní uhradzovaciú funkciu, ktorá nastupuje potom, čo zabezpečená pohľadávka nie je riadne a včas splnená. Výkon záložného práva si môže záložný veriteľ uplatniť v rámci postupu upraveného v ustanovení § 151j OZ, tzn., že sa môže uspokojiť spôsobom určeným v záložnej zmluve alebo predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe alebo predajom zálohu v exekúcii. Zo znenia citovaného ustanovenia vyplýva, že záložný veriteľ má právo voľby, ktorý spôsob výkonu záložného práva využije a že všetky tri spôsoby sú rovnocenné.

37.2. Predaj zálohu na dobrovoľnej dražbe upravuje zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách. Uvedený zákon bol prijatý v rámci reformy záložného práva, cieľom ktorej bolo vytvorenie takého právneho a inštitucionálneho rámca pre záložné právo, ktorý povedie k rozšíreniu možností financovania podnikateľských aktivít, najmä v sektoroch malého a stredného podnikania. Jednou z úloh reformy záložného práva bola aj úprava vykonania záložného práva k hnutelnému a nehnuteľnému majetku dobrovoľnou dražbou, so zameraním na posilnenie hypotekárneho financovania kúpy či rekonštrukcie nehnuteľností, vrátane obnovy zastaralých bytových domov, resp. financovania podnikateľských projektov. Z dôvodovej správy k tomuto zákonu vyplýva, že "... nová právna úprava má umožňovať právne bezproblémový výkon záložného práva, ako pre hnutelné, tak aj pre nehnuteľné veci a súčasne poskytovať aj primeranú ochranu vlastníckeho práva záložcu k draženému predmetu záložného práva. Kvôli efektívnosti komplexných zmien právnej úpravy záložného práva je potrebná nová komplexná a jednotná úprava dražby mimo výkon súdneho rozhodnutia. Nová právna úprava upravuje podmienky predaja predmetu zálohu záložným veriteľom. Úprava sa dotýka tak predaja hnutelných vecí, ako aj predaja nehnuteľností. Uspokojenie veriteľa speňaním nehnuteľnosti dražbou uskutočňovanou súdom prípadne exekútorom je pomerne zložitá a časovo náročná, v celom rade prípadov je možné dosiahnuť rovnakého výsledku verejnou dražbou mimo súdneho výkonu rozhodnutia či exekúcie, ktorá môže byť pre dlžníka ekonomicky výhodnejšia."

37.3. Sledujúc uvedený cieľ v zmysle právnej úpravy dobrovoľnú dražbu vykonáva dražobník na návrh záložného veriteľa, v ktorom tento vyhlasuje, že má splatnú pohľadávku zabezpečenú záložným právom v určitej výške. Pre vykonanie dobrovoľnej dražby je bezvýznamné, či záložný veriteľ disponuje exekučným titulom, na rozdiel od exekúcie, kde pred jej začatím musí prebehnúť základné súdne,

prípadne iné konanie a oprávnený musí disponovať exekučným titulom.

37.4. Právo záložného veriteľa na výkon záložného práva sa môže premlčať, a to vo všeobecnej trojročnej dobe, ktorá plynie odo dňa, keď sa mohlo vykonať prvý raz (§ 101 OZ), teda po márnom uplynutí lehoty splatnosti zabezpečenej pohľadávky. Toto pravidlo je však modifikované druhou vetou ustanovenia § 100 ods. 2 OZ, podľa ktorej záložné práva sa nepremlčujú skôr než zabezpečená pohľadávka.

37.5. Občiansky zákonník § 112 upravuje spočívanie premlčacej doby, ktorého podstata spočíva v tom, že okamihom nastania právnej skutočnosti, premlčacia doba prestáva plynúť a po dopadnutí zákonnej prekážky jej plynutia pokračuje v plynutí. Inštitútom spočívania premlčacej doby sa zabezpečuje nemožnosť premlčania práva počas doby, v ktorej sa účastník právneho vzťahu svojho práva domáha na súde alebo u iného orgánu. Právnym dôvodom spočívania premlčania je uplatnenie práva veriteľom na súde alebo inom príslušnom orgáne. Zákon pre iný príslušný orgán nestanovuje žiadne podmienky. Pre zabezpečenie cieľa, ktorý inštitút spočívania má zabezpečiť, musí ísť o orgán, ktorý je kompetentný uplatnené právo zrealizovať, či už vydaním exekučného titulu, vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu alebo speňazením zálohu na dobrovoľnej dražbe. Za iný príslušný orgán súdna prax v zhode s odbornou spisbou považuje rozhodcovský súd, priestupkový orgán v rámci priestupkového konania a za takýto orgán nepovažuje subjekt tzv. notifikačnej povinnosti (§ 102 OZ).

37.6. Otázkou, či za takýto iný orgán možno považovať aj dražobníka dobrovoľnej dražby, sa už zaoberal Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo 64/2020 (R 27/2023), so záverom, že za takýto orgán možno považovať aj dražobníka dobrovoľnej dražby. Najvyšší súd v tomto smere uviedol, že „Dražobníkom je osoba zabezpečujúca organizáciu a vykonanie dražby. Dražobník je osoba, ktorá musí spĺňať podmienky podľa zákona o dobrovoľných dražbách, ako aj podmienky ustanovené živnostenským zákonom. Týmito podmienkami sú vznik oprávnenia na prevádzkovanie živnosti, vzdelanie, prax, uzatvorenie zmluvy o poistení zodpovednosti na škodu. Oproti pomerne formálnym podmienkam, ktoré zákon vyžaduje pre získanie statusu dražobníka stojí jeho zodpovednosť za výkon tejto funkcie. Zákon upravuje zodpovednosť za vykonávanie činnosti dražobníka vo viacerých úrovniach:

- dodržiavanie zákonných povinností - dražobník je pri svojej činnosti povinný dodržiavať zákon. Ak závažným spôsobom porušuje podmienky ustanovené živnostenským zákonom alebo zákonom o dobrovoľných dražbách, živnostenský úrad mu môže pozastaviť alebo zrušiť prevádzkovanie živnosti. Porušenie povinnosti upustiť od dražby v prípadoch, keď to zákon vyžaduje, a porušenie povinnosti mať poistenie zodpovednosti za škodu, ktoré v oboch prípadoch zákon kvalifikuje ako obzvlášť závažné porušenie povinností, má za následok zánik živnostenského oprávnenia;
- občianskoprávna zodpovednosť dražobníka za škodu - dražobník nesie objektívnu zodpovednosť za škodu, ktorú spôsobí porušením ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách. Rovnako zodpovedá aj za škodu, ktorú svojím postupom spôsobí tretím osobám licitátor, keďže licitátor je zamestnanec dražobníka oprávnený robiť na dražbe úkony v mene a na účet dražobníka. Z povahy veci vyplýva, že dražobník zodpovedá aj za škodu, ktorú pri svojej činnosti spôsobia jeho ďalší zamestnanci. Tejto zodpovednosti sa dražobník zbaví, len ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení úsilia, ktoré možno od neho spravodlivo požadovať;
- kontrola a pokuty za správne delikty - dražobník podlieha kontrole ministerstva spravodlivosti zameranej na dodržiavanie zákonnosti a správnosti postupov a povinností dražobníkov a podmienok organizovania a priebehu dražieb. Za porušenie alebo obchádzanie povinností podľa zákona o dobrovoľných dražbách môže ministerstvo dražobníkovi uložiť pokutu až do 3 319,39 eur, rozhodnúť o zákaze organizovania dobrovoľných dražieb až na obdobie piatich rokov a v prípade obzvlášť závažného porušenia povinností obligatórne podať podnet živnostenskému úradu na zrušenie živnostenského oprávnenia (§ 33j);
- trestnoprávna zodpovednosť - dražobník môže svojím konaním naplniť znaky skutkovej podstaty niektorého z trestných činov, napríklad nepripustením niektorého z účastníkov na dražbu, hoci tento splnil všetky predpísané podmienky. Do úvahy prichádzajú všeobecné skutkové podstaty trestných

činov [napr. korupcia, podvod (§ 221 TZ)], osobitné skutkové podstaty trestných činov [napr. machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe (§ 266 - 268 TZ), machinácie v súvislosti s verejnou dražbou (§ 268 TZ)].

Dražobník je teda subjekt, ktorému zákon zveruje oprávnenie zrealizovať právo záložného veriteľa na výkon záložného práva, ktorým je zabezpečená pohľadávka záložného veriteľa, preto ho možno považovať za iný príslušný orgán v zmysle § 112 OZ. V nadväznosti na uvedené potom začatie dražobného konania spôsobuje, že premlčacia doba vo vzťahu k záložnému právu neplynie. V tejto súvislosti však treba zdôrazniť, že to neplatí vo vzťahu k pohľadávke záložným právom zabezpečenej. Vo vzťahu k nej premlčacia doba plynie, pretože jej spočívanie v zmysle § 112 OZ môže nastať iba v prípade jej uplatnenia na súde, resp. v rozhodcovskom konaní, pretože iba tieto orgány majú kompetenciu uložiť povinnosť povinnej osobe pohľadávku zaplatiť veriteľovi, teda zabezpečiť exekučný titul, ktorý môže oprávnený vykonať v exekúcii. Ako už bolo povedané, pre výkon záložného práva však exekučný titul nie je potrebný, pričom záložný veriteľ sa môže uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď je zabezpečená pohľadávka premlčaná“.

37.7. Najvyšší súd v označenom rozhodnutí riešil aj otázku „riadneho pokračovania v konaní“, kde konštatoval, že „z ustanovenia § 112 OZ vyplýva, že účinok spočívania premlčacej doby má uplatnenie práva na príslušnom orgáne, za predpokladu, že sa v konaní riadne pokračuje, teda vtedy, ak ten, kto svoje právo uplatnil, svojimi úkonmi nebráni náležitému priebehu konania. V danom prípade záložný veriteľ výkon záložného práva uplatnil na dobrovoľnej dražbe u dražobníka. V dôsledku nariadeného neodkladného opatrenia súdom, ktorým zakázal záložnému veriteľovi - navrhovateľovi dražby zdržať sa výkonu záložného práva až do právoplatnosti skončenia konania vo veci samej (žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o záložnom práve), dražobník upustil od vykonania dražby podľa § 19 ods. 1 písm. h) zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách. K realizácii dražby teda nedošlo v dôsledku zásahu súdu autoritatívnym rozhodnutím, ktoré záložný veriteľ iba rešpektoval. Z uvedeného potom vyplýva, že zákaz výkonu záložného práva uložený neodkladným opatrením nemožno vykladať na ťarchu záložného veriteľa v tom zmysle, že tento „riadne nepokračoval“ (§ 112 OZ) v začatom dražobnom konaní“.

38. Odhliadnuc od vyššie uvedených záverov, kedy sa i dovolací súd stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že „žalovaný riadne pokračoval (od marca 2017) vo výkone záložného práva, pričom obdobie, počas ktorého existovali dôvody, pre ktoré neboli úkony smerujúce k výkonu záložného práva (právoplatné rozhodovanie o návrhoch žalobcov na nariadenie neodkladných opatrení, prekážky v zmysle zákona č. 62/2020 Z. z. ako aj skutočnosť, že znalecký posudok na cenu predmetnej nehnuteľnosti nesmel byť v deň konania dražby starší ako šesť mesiacov (§ 12 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách) nemohlo byť vyhodnotené v neprospech žalovaného“, dovolací súd navyše dodáva, že žalobcami nastolené dovolacie otázky sú z hľadiska právneho posúdenia veci irelevantné. Z ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka totiž vyplýva, že jediným subjektom legitimovaným vyvolať spočívanie premlčacej lehoty je veriteľ (v danom prípade záložný veriteľ) a nie dražobník. Iba veriteľ je teda subjektom, ktorý podaním návrhu na výkon záložného práva môže vyvolať spočívanie premlčacej lehoty ohľadne tohto práva. Dražobník tu vystupuje len ako osoba zabezpečujúca organizáciu a vykonanie dražby (teda jej priebeh). Z týchto dôvodov tak nie je možné, aby súd posudzoval či dražobník riadne pokračoval v konaní (resp. čo možno u dražobníka označiť za toto riadne pokračovanie v konaní), posudzovať aké úkony dražobníka sa považujú za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, príp. aký časový úsek počas ktorého dražobník nerobí žiadne úkony smerujúce k dražbe je akceptovaným úsekom v zmysle trvania spočívania premlčacej doby (teda nebolo možné na žalobcami nastolené otázky odpovedať, nakoľko tieto je možné posudzovať len vo vzťahu k úkonom záložného veriteľa). Navyše v činnosti dražobníka môžu v praxi nastať viaceré okolnosti objektívneho charakteru, ktoré by mu načas mohli brániť v realizácii dražby (pozastavenie činnosti, pracovná neschopnosť zamestnancov, sťahovanie a pod.) a ktoré záložný veriteľ nemohol ovplyvniť, a preto by bolo neprípustné, aby takéto okolnosti boli následne dávané na ťarchu záložného veriteľa. Ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka jasne uvádza, že premlčacia doba neplynie pri uplatnení práva na súde alebo iného príslušného orgánu a riadnom pokračovaní v konaní pred týmito

orgánmi samotným veriteľom (teda nie iným subjektom, akým je napr. dražobník). Pokiaľ potom záložný veriteľ svoje právo riadne uplatnil, a svojimi úkonmi nebránil náležitému priebehu dražobného konania (čo v danom prípade nenastalo) a teda bol pri vykonávaní úkonov dražobného konania vždy súčinný, aj keby nastali pri vykonávaní dražby okolnosti prechodnej nečinnosti z dôvodov na strane dražobníka, tieto by nemohli byť pripisované na ťarchu tohto veriteľa. Nakoľko dovolacie otázky žalobcov pri aplikácii ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka smerovali k posudzovaniu konania (z hľadiska riadneho pokračovania v konaní) výlučne vo vzťahu k dražobníkovi (a nie záložnému veriteľovi), dovolací súd nepovažoval dovolanie žalobcov za dôvodné.

39. Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že podané dovolanie (podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP) nebolo dôvodné, a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

40. Úspešnému žalovanému súd priznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcom v plnom rozsahu. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

41. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.